

Best på kollektiv læring?

Studieevalueringsrapport for PPU deltid 2018-2019 ved
Høgskolen i Østfold

Ved Rolf K. Baltzersen

Publisert 10.mai 2019

Innhold

1. Om pedagogikkundervisningen ved deltidsstudiet i praktisk-pedagogisk utdanning	3
Om pedagogikkundervisningen på deltidsstudiet 2018-19	3
Om studieevalueringen	3
2. Resultater knyttet til undervisningskvaliteten i studiet	5
Studiemotivasjon og faglige krav	6
Faglig formidling	8
Studentaktivitet	10
Gruppearbeid	11
Praksisrelevant undervisning	12
Pedagogisk bruk av IKT	14
Å gi og få tilbakemeldinger	15
Vurdering for læring	15
Tilbakemeldinger fra lærere	16
Hverandrevurdering	17
Studentmedvirkning	18
Studieadministrasjon	19
Opplevd læringsutbytte av pedagogikkundervisningen	20
3. Konklusjon	22
4. Kilder	24
5. Vedlegg	25
Valg av benchmark	25
Resultater fra studieevalueringene sammenlignet med toppinstitusjonene	27

1. Om pedagogikkundervisningen ved deltidsstudiet i praktisk-pedagogisk utdanning

Om pedagogikkundervisningen på deltidsstudiet 2018-19

Det første studieåret har det vært undervist i pedagogikk fra mandag til onsdag over seks samlinger. Noen av onsdagene har det vært såkalte profesjonsdager der flere av kullene på PPU har hatt fellesundervisning. Dette årets deltidsstudium (2018-2019) har vært koordinert av Rolf K. Baltzersen og Olav Kolstad. Baltzersen har bakgrunn fra grunnskolelærerutdanningen (GLU) og har også nylig fullført et omfattende doktorgradsarbeid (Baltzersen 2017). Han har bidratt med ideer om nye arbeidsformer i studieopplegget dette året. Kolstad har vært studieleder på PPU i mange år og har derfor inngående kjennskap til undervisningen og organiseringen av studiet. I tillegg har særlig Karl Arne Korseberg, som er koordinator for heltidsstudentene, vært aktiv i organiseringen av fellesundervisningen (profesjonsdagene). Anne-Marit Brække har også bistått studentene med spørsmål om studieadministrasjon og praksisopplæringen.

Undervisningen har vært organisert rundt en kombinasjon av studentaktive arbeidsformer og stor-skala forelesninger der alle de 80-90 studentene er tilstede i ett auditorium. Når det gjelder bruk av studentaktive arbeidsformer, har det vært lagt opp til varierte gruppestørrelser med presentasjoner av studentarbeid i klassegrupper, diskusjon i basisgrupper (6-8 studenter) og prosjektgruppearbeid (2-3 studenter). Studentene har også samarbeidet i grupper på 2-3 studenter i tilknytning til ulike arbeidskrav de har gjort. (Lenke til semesterplanen [høst 2018](#) og [vår 2019](#))

Om studieevalueringen

En viktig del av arbeidet med å kvalitetssikre et studieprogram er å gjennomføre systematiske studieevalueringer. Siden vi på PPU deltid (første studieår) har lagt opp til en rekke nye arbeids- og vurderingsformer, har det vært ekstra viktig å gjennomføre en grundig midtveiseevaluering der alle studentene tar stilling til hvordan de har opplevd dette studieåret.

Det er seks samlinger totalt i denne perioden. Pedagogikkundervisningen inngår som en sentral del av undervisningen dette første studieåret. Høsten 2018 er det tre samlinger med undervisning i både pedagogikk og fagdidaktikk, mens det på de tre vårsamlingene kun tilbys undervisning i pedagogikk. I tillegg er det 6 uker praksis og en del obligatoriske profesjonsdager. For å sikre et godt undervisningstilbud er det derfor helt avgjørende at pedagogikkundervisningen er av høy kvalitet. Denne evalueringen retter seg kun inn mot pedagogikkundervisningen fordi fagdidaktikken gjennomfører sin egne separate evalueringer.

Totalt er det 92 studenter som har fullført dette første studieåret. 69 prosent kvinner, mens 31 prosent er menn. Flertallet av disse studentene har allerede erfaring med arbeid som lærer i skolen. 38 prosent har hatt 1-2 års erfaring, 33 prosent har flere års erfaring, mens kun 29 prosent hadde ingen undervisningserfaring før de begynte på studiet. De fleste av studentene bor i regionen, men 17 av studentene er fjernstudenter bor så langt unna at de må overnatte når de skal på samlingene.

Denne studieevalueringen er bygd på enkle frekvensanalyser av studentenes svar. I tillegg har vi ønsket å sammenligne svarene med andre lærerutdanningsinstitusjoner. En rekke spørsmål er derfor brukt som er like med formuleringene i Studiebarometeret. Studiebarometeret er en nasjonal studentundersøkelse der målet er at alle studieprogrammer på bachelor- og mastergradsnivå på

minst tre semestre skal inngå. Høsten 2018 ble undersøkelsen sendt ut til ca. 65 000 studenter fordelt på ca. 1 800 studieprogrammer. Dette inkluderer også grunnskolelærerutdanningen og 5-årige lektorprogram, men da ikke praktisk-pedagogisk utdanning. Undersøkelsen går årlig ut til studenter som er inne i sitt 2. eller 5. studieår på studieprogrammet.

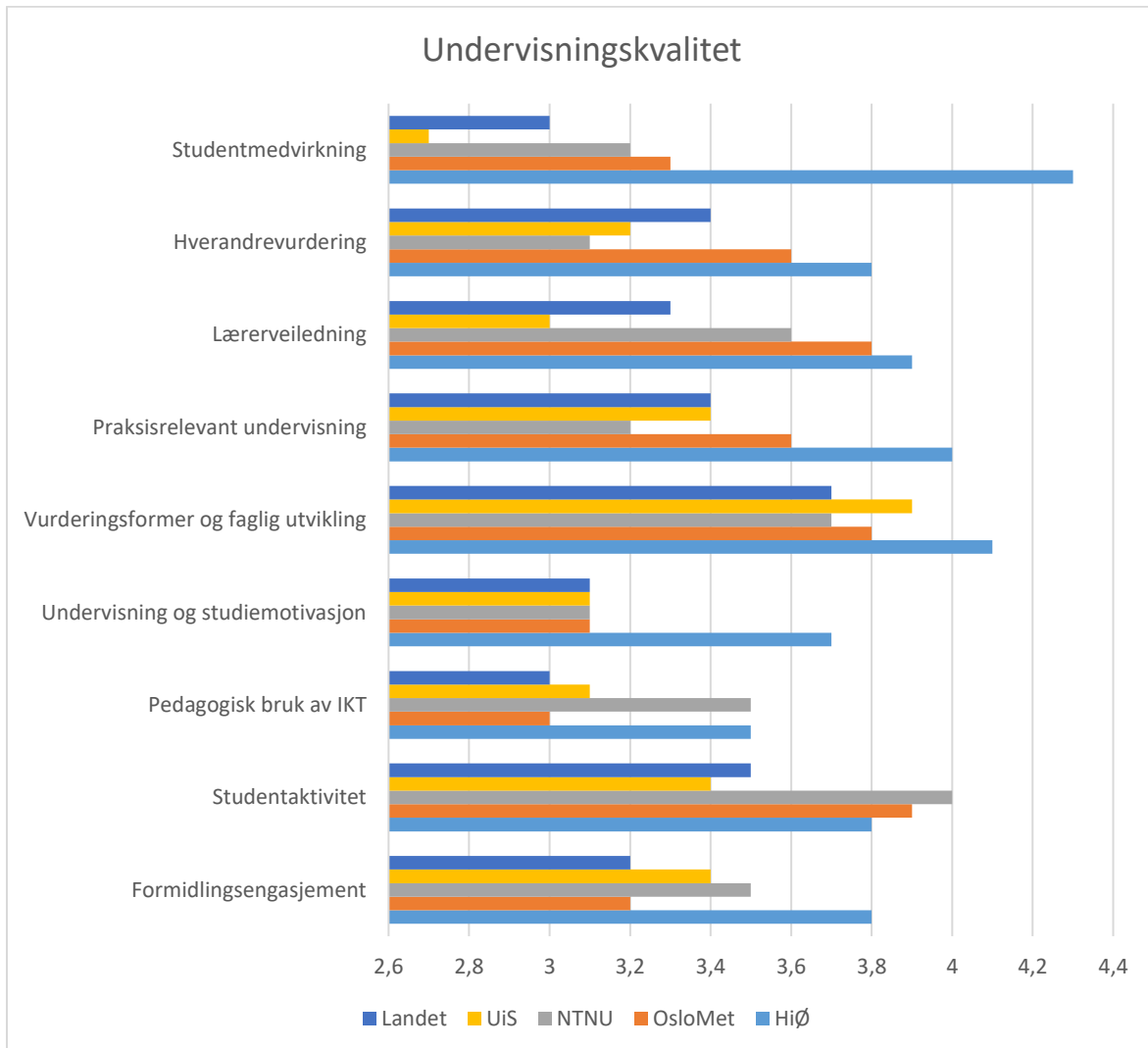
I denne studieevalueringen er en rekke spørsmål fra Studiebarometeret blitt brukt. Dette gjør det mulig å sammenligne resultatene fra pedagogikkundervisningen på PPU med andre lærerutdanninger. Det er imidlertid noen forskjeller i hva studentene svarer på:

1. Tidspunktet for evalueringen på PPU er gjort etter 2 semestre, mens studiebarometeret går ut ved slutten av tredje semester i lærerutdanningen (gjennomføres i oktober-november).
2. Spørsmål om undervisningskvalitet i pedagogikkundervisningen i denne studieevalueringen blir sammenlignet med spørsmål i Studiebarometeret som omfatter en kombinasjon av pedagogikk- og fagundervisning.
3. Spørsmål om læringsutbytte i denne studieevalueringen omfatter bare pedagogikkundervisningen på campus, mens spørsmål om læringsutbytte i studiebarometeret inkluderer en opplevelse av eget læringsutbytte hittil i studiet i forhold til at det er en kombinasjon av pedagogikkundervisning, fag/fagdidaktikkundervisning og praksis.

Rapporten er videre bygd opp rundt en sammenligning mot en «benchmark» eller det som fremstår som de «beste» institusjonene i Studiebarometeret. 92 studenter må regnes som et relativt stort årskull, og vi har derfor valgt å sammenlikne denne gruppen med andre studieprogram med mange studenter (se mer detaljer om valg av benchmark-institusjoner i vedlegget). Tre slike «stordrifts»-institusjoner på MaGLU 5-10 er derfor blitt plukket ut som toppinstitusjoner på basis av de har fått de høyeste tilfredshetsskårene i forhold til studieprogrammene sine. Disse er OsloMet, NTNU og Universitetet i Stavanger. I tillegg blir vil det i sammenligningen bli vist til en nasjonal snittskåre for alle allmenn-/grunnskolelærer. Dette betyr altså at sammenliknbare studieprogram med færre enn 60 studenter er utelatt fra denne sammenlikningen.

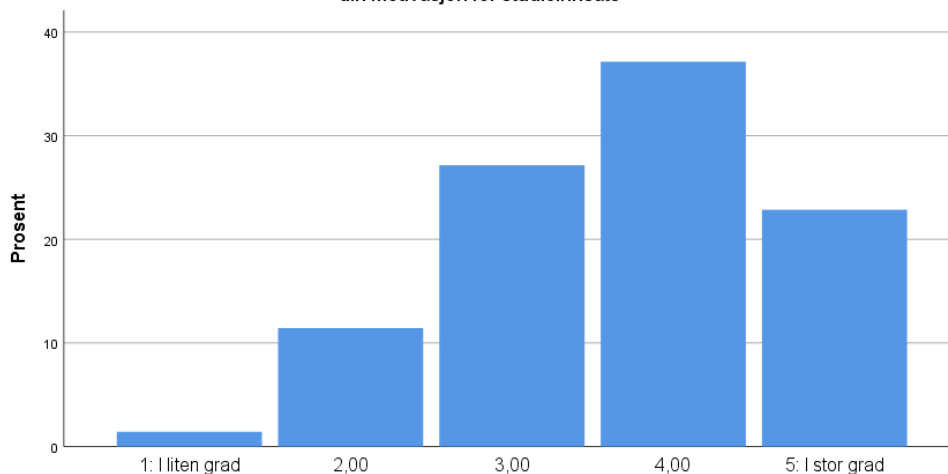
2. Resultater knyttet til undervisningskvaliteten i studiet

Nedenfor vises en grafisk oversikt av snittskårene av studentsvar på ulike dimensjoner knyttet til undervisningskvalitet.

Studiemotivasjon og faglige krav

Ta stilling til følgende påstander i forhold til pedagogikkundervisningen: Pedagogikkundervisningen bidrar til din motivasjon for studieinnsats

60% opplever at pedagogikken bidrar til motivasjon for studieinnsats, mens 1 av 4 (27%) opplever at dette skjer i middels grad. Ca. 1 av 10 studenter (13 prosent) opplever ikke at dette har skjedd. Sammenlignet med de andre toppinstitusjonene i Studiebarometeret ligger HiØ langt foran de andre.

	HiØ * (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
HiØ: Pedagogikkundervisningen bidrar til din motivasjon for studieinnsats.* (Studiebarometer: Studieprogrammet bidrar til din motivasjon for studieinnsats)	3,7	3,1	3,1	3,1	3,1

Vi ser at motivasjonsdifferansen fra HiØ til alle de andre institusjonene er på 0,6. Dette tyder på at undervisningen stimulerer til en langt sterkere studiemotivasjon enn det som er vanlig. Studentene ble også spurt om i hvilken grad egen studieinnsats i pedagogikk har vært i forhold til forventningene. 2 av 3 (68%) oppgir da at studieinnsatsen i pedagogikkundervisningen har vært i forhold til forventningene dine. Omtrent 2 av 10 (20%) oppgir motivasjonen som litt bedre enn forventet, mens 1 av 10 (13%) oppgir at den var litt dårligere enn forventet. Selv om studiemotivasjonen er høy, ser den altså ikke ut til å være vesentlig høyere enn hva studentene i utgangspunktet forventet.

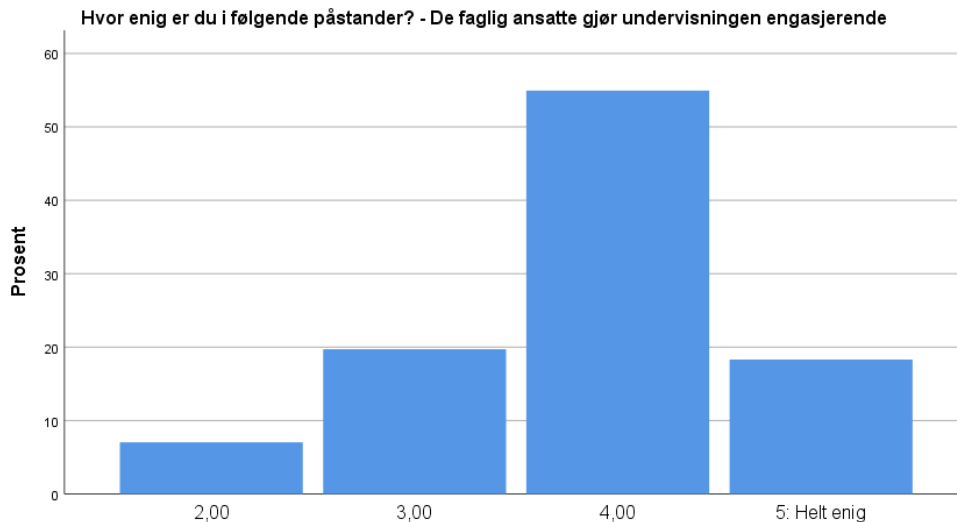
Når det gjelder faglige krav og forventninger til undervisningen, er tallene relativt like for HiØ og de andre toppinstitusjonene. Nedenfor blir det vist til gjennomsnittsskåren for studentenes faglige ambisjoner og faglige forventninger.

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. i Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Jeg møter godt forberedt til undervisningen	3,3	2,9	3,0	3,3	3,2
Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student	3,6	3,4	4,0	3,4	3,4
De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student (Tro på studentene)	3,8	3,6	3,8	3,5	3,5

Studenter ved alle toppinstitusjoner inkludert HiØ får en relativt lav gjennomsnittsskåre i forhold til å møte godt forberedt til undervisningen. Studenter ved NTNU opplever imidlertid i størst grad at de faglige ansatte stiller klare forventninger til dem som studenter (4,0), men de skårer allikevel lavest på å møte forberedt til undervisningen (3.0) HiØ og NTNU (3,8) er de to institusjonene som har høyest faglige ambisjoner på vegne av studentene. Forskjellene er allikevel ikke så store, og det ser derfor ikke ut til at de faglige kravene kan forklare hvorfor studentene ved HiØ har langt større studiemotivasjon. De faglige kravene vil kunne ha en innvirkning på studiemotivasjonen, men det ser imidlertid ut til at det er andre dimensjoner ved undervisningskvaliteten som er viktigere.

Faglig formidling

Studieevalueringen viser at et klart flertall av studentene opplever at de har møtt faglig engasjerte lærere i pedagogikkundervisningen.

Omtrent 3 av 4 studenter (73%) mener de faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende. 1 av 5 (20%) mener dette i middels grad, mens bare 7% mener lærerne ikke skaper noe særlig engasjement. Sammenlignet med toppinstitusjonene fra Studiebarometeret, skiller HiØ seg her klart ut i positiv favør i forhold til studentenes rapporterte formidlingsengasjement hos lærerne.

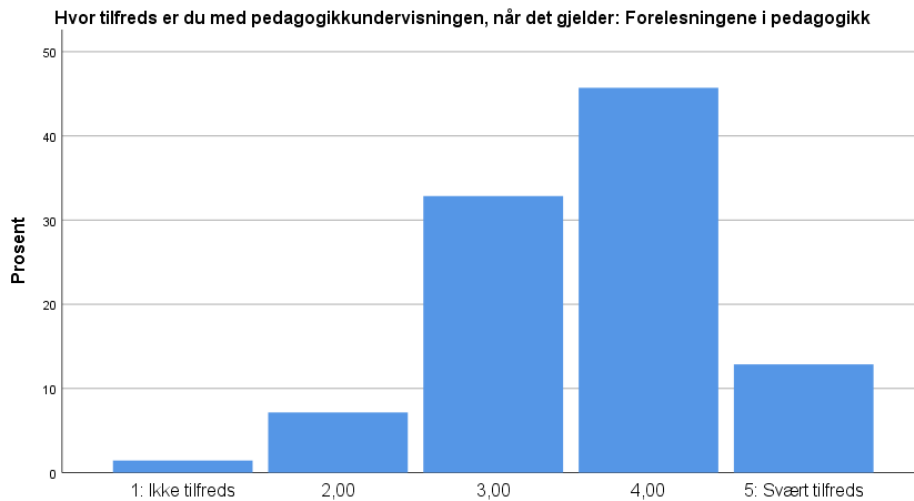
	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende	3,8	3,2	3,5	3,4	3,2

HiØ får 3,8 i skåre. Til sammenlikning ligger de andre institusjonene rundt 0,5 poeng bak. At studentene opplever studiet som engasjerende, kjenner vi også igjen fra underveisevalueringer gjennom året. En rekke lærere har bidratt positivt, blant annet Mona Nordgren, Geir Luthen, Liv Anne Fossbråten, Ronald Nolet, Christian Bjerke, Roald Jensen, Heidi Stenbock-Haakestad og Kristian Moen, Karl-Arne Korseberg, Kjetil Steinsholt, Marit Uthus, Anne Torhild Klomsten, Monika Gjersøe, Anne Brit Borge, Karin Dahlberg Pettersen, Olav Kolstad og Rolf K. Baltzersen. Lærerne har hatt ulike roller. De fleste har fungert som forelesere. Andre lærere har i større grad hatt rollen som prosessledere (Heidi, Liv Anne, Olav og Rolf) for å følge opp arbeid som studentene har gjort. De mange bidragsyterne kan være en mulig forklaring på at studentene har opplevd undervisningen som faglig engasjerende. Bredden av bidragsytere skaper automatisk en større variasjon. Dette har vært et bevisst valg fra koordinatorene. I denne modellen har man i større grad vektlagt å invitere inn lærere med spisskompetanse på sine områder. Dermed underviser lærerne i sine spesialområder, man har altså gått bort fra å modellere allmennlæreren ved at en lærer underviser gruppene gjennom hele semesteret slik en del andre institusjoner gjør.

Forelesningene er gjennomført med 80-90 studenter samlet i et auditorium. Minst 1 av 3 undervisningsdager på hver samling har vært satt av til forelesningsaktiviteter. Det har derfor vært veldig viktig å tilby forelesninger av høy kvalitet. Vi har, som tidligere nevnt, valgt å bruke fagekspertise med spisskompetanse innenfor ulike områder, enten de jobber på høyskolen eller ute i

skolen. I forelesningene har vi bevisst forsøkt å unngå en «allmennlærerutdannermodell» der en lærer underviser i de fleste temaene. Nedenfor vises en oversikt over hvor fornøyd studentene er med forelesningene.

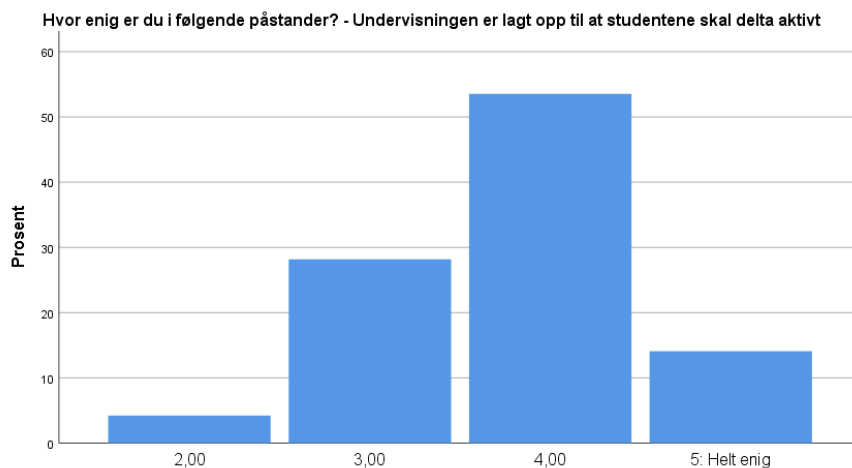

Et flertall av studentene (59%) er tilfreds med forelesningene i pedagogikk. Omtrent 1 av 3 studenter er middels fornøyd (33%), mens 8% er ikke tilfreds. Selv om det har vært en prioritet å trekke inn gode foredragsholdere, så viser tallene at fortsatt er en utfordring å tilby forelesninger som alle er godt fornøyd med.

En forklaring kan også være at noen studenter er skeptiske til forelesning som undervisningsform. I kollegiet pågår det en diskusjon rundt hvor mye forelesning man bør tilby på samlingsbaserte studier. En del av studentene har for eksempel ønsket videoopptak av forelesningene for å redusere mengden monologisk undervisning på campus. Noen av dem som reiser langt, har i underveisevalueringer gitt uttrykk for at verdien blir begrenset dersom de ikke selv får være aktive. Det er derfor sannsynlig at det på PPU-deltid i fremtiden vil bli satset mer på bruk av omvendt undervisning i pedagogikkundervisningen.

Studentaktivitet

Nedenfor vises en grafisk oversikt over i hvilken grad studentene mener at undervisningen er lagt opp til at de skal delta aktivt.

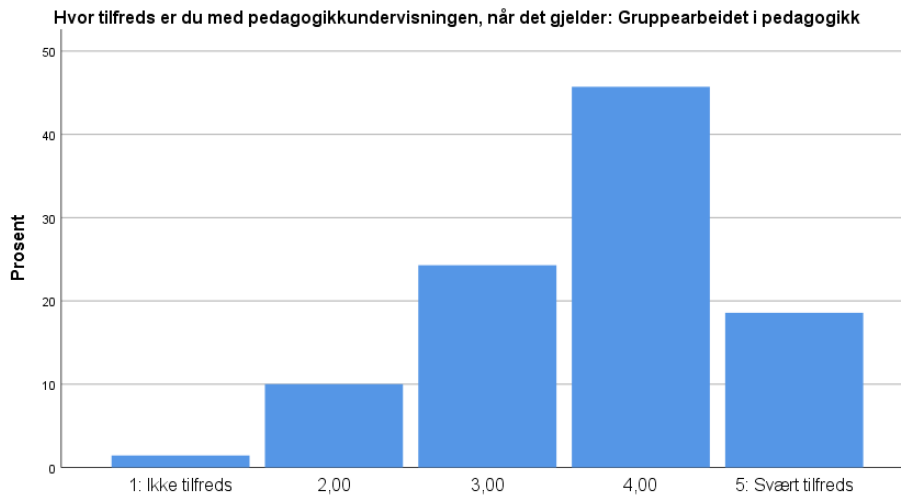
2 av 3 studenter (68%) oppgir at undervisningen er lagt opp til at de skal være aktive, mens omtrent 1 av 3 oppgir at studentaktivitet kun har forekommet i middels grad. Den relativt store mengden forelesninger i studiet kan nok være en forklaring på at en relativt stor gruppe bare har opplevd undervisningen som middels aktiviserende.

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt	3,8	3,9	4,0	3,4	3,5

Sammenlignet med toppinstitusjonene i Studiebarometeret ligger HiØ (3,8) litt under de andre på studentaktivitet (OsloMet: 3,9 og NTNU: 4,0). En forklaring på at det er mer studentaktivitet ved andre institusjoner, kan være at de i større grad underviser i klassegrupper. Selv om OsloMet har langt flere studenter enn HiØ PPU-deltid, så har de valgt å organisere pedagogikkstudiet i en langt mer ressurskrevende klassemodell. Slike mindre grupper legger kanskje lettere opp til studentaktive arbeidsformer.

Gruppearbeid

Et klart flertall av studentene er tilfreds med gruppearbeidet i pedagogikkundervisningen.

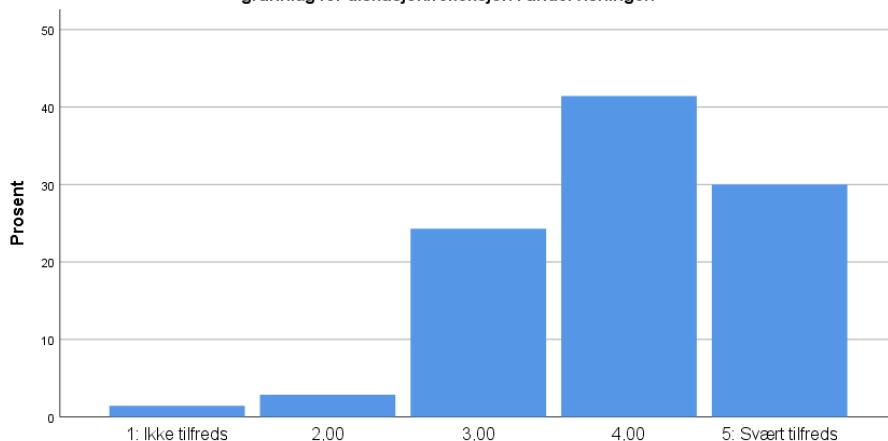
Omtrent 2 av 3 studenter (64%) er tilfreds med gruppearbeidet, mens 1 av 4 er middels fornøyd. 1 av 10 studenter er ikke fornøyd. Flere av disse gruppeaktivitetene har fått veldig gode tilbakemeldinger i løpet av semesteret. Et eksempel er Dialogkafé. En student uttaler seg for eksempel slik om opplegget i evalueringen: «Jeg setter stor pris på variasjon i arbeidsmåter gjennom studiet. Dialogkafe er en form jeg liker, i kombinasjon med forelesning. Personlig synes jeg det er lettere å være en aktiv student når vi er delt i mindre grupper.» Vår metodikk er inspirert av arbeidet til Roald Tobiassen ved PPU har gjort i forhold til denne arbeidsformen. Siden vi hadde 100 studenter brukte vi grupperommene i 2.etasje. Å organisere mange studenter i mindre grupper krever mye av både praktisk administrasjon og pedagogisk planlegging sammenliknet med å gjennomføre forelesninger. Vi ønsket imidlertid å gi gruppene relativt private samtalearenaer for å kunne snakke om enkelte vanskelige temaer. Et annet alternativ ville vært å bruke 3 klasserom, men ettersom vi ønsket at studentene skulle komme raskt i gang, valgte vi grupperomsløsningen.

Tilbakemeldingene på gruppearbeidet viser imidlertid at 1 av 4 kunne hatt enda bedre utbytte. Dette synliggjør forbedringspotensialet og at ikke alle opplever å få fullt utbytte. En utfordring med stor-skala forhåndsplanlegging av ulike typer smågruppearbeid, var at noen av gruppene ble mindre enn forventet på grunn av sykdomsforfall.

Praksisrelevant undervisning

Et klart flertall av studentene mener pedagogikkundervisningen er praksisrelevant.

Hvor tilfreds er du med pedagogikkundervisningen, når det gjelder: Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen

Omtrent 3 av 4 studenter (71%) er tilfreds med at erfaringer fra praksis blir brukt som grunnlag for diskusjon og refleksjon i undervisningen. Omtrent 1 av 4 (24%) er middels fornøyd med dette, mens bare 4% er ikke tilfreds. Sammenlignet de andre toppinstitusjonene ligger vi omtrent 0,5 poeng over i forhold til dimensjonen «praksisrelevant undervisning»:

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen	4,0	3,6	3,2	3,4	3,4

Pedagogikkundervisningen får en klart høyere poengskåre på praksisrelevant undervisning («Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen») sammenlignet med toppinstitusjonene i Studiebarometeret (HiØ: 4,0 vs OsloMet: 3,6 NTNU: 3,2 og Stav: 3,4). Resultatene tyder på at vi har gjort noe riktig. En mulig forklaring er den varierte bruken av flere praksisorienterte undervisningsopplegg. Her vil vi fremheve noen punkter:

1. Vi lot studentene bearbeide erfaringer fra praksis i dialogkafé ved å besøke hverandre på ulike grupperom. Studentene skulle velge en problemstilling ved hvert rom som de skulle ta utgangspunkt i og forsøke å besvare. Det ble skrevet referat fra møtene som ble brukt som utgangspunkt for en oppsummeringsøkt i plenum ved Heidi Haakestad.
2. I forbindelse med praksis er det et arbeidskrav at studentgrupper skal gjennomføre en observasjonsoppgave. Observasjonen er rettet inn mot et selvvalgt pedagogisk tema. På en av samlingene etter praksis la studentene frem sentrale funn fra observasjonsoppgaven for hverandre. En annen studentgruppe skulle da gi forberedt respons ved å lese oppgaven på forhånd. Dette opplegget ble gjennomført i mindre klasser grupper på 30 studenter.
3. Studentene skulle presentere fagdidaktikkoppgavene i mindre grupper på 5-6 studenter. Her hadde vi lagt opp til at studentene skulle være sammen med andre studenter med samme fagbakgrunn. Vi opplevde det som viktig å ha noe fokus på fagdidaktikk i andre semester hvor det

ikke er noe undervisning om dette. I tillegg fikk vi modellert prinsipper om vurdering for læring ved at man jobber videre med refleksjon og bearbeiding av oppgaver som man tidligere har levert inn.

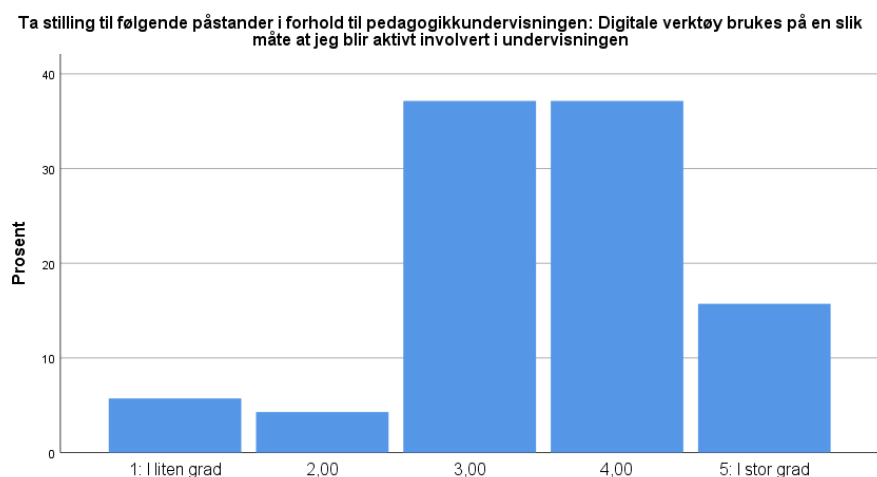
4. Studentene deltok i et praksisrettet opplegg på dramarommet med Liv Anne Fossbråten. Her har det vært fokus på bruk av kroppsspråk i klasserommet med utgangspunkt i egne erfaringer. Tilbakemeldingene på dette opplegget er veldig gode: «Veldig bra opplegg, det kunne vært lurt å hatt flere opplegg av denne typen og kanskje tidligere på året.»

5. Arbeidskrav 3 ble gjennomført på sjette samling. Vi har lagt opp til en midtveisprøve der studentene har laget undervisningsopplegg for hverandre på campus. Grupper på 2-3 studenter gjennomførte et opplegg på ca.30 minutter i grupper på 20-25 studenter. Etter gjennomført økt fikk de tilbakemeldinger fra medstudenter og pedagogikklærer. Opplegget bygger på det pedagogiske prinsippet «Learning by teaching» (Duran og Topping, 2017), men illustrerer også hvordan man kan omdanne campus til å bli en arena for praksistrening (Baltzersen 2017). På et overordnet nivå var det dessuten viktig å synliggjøre hvordan man kunne bygge en kultur for kollegalæring der lærere observerer hverandres undervisning. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger på denne samlingen og har gjort en egen evaluering av samlingen som ikke er tatt med i denne rapporten. Eksempel: «Knallbra. Dette var lærerikt. Kult at dere turte å prøve noe nytt.» Fjernstudentene hadde et alternativt opplegg der de lagde undervisningsvideoer som medstudentene ga tilbakemeldinger på. Slik fungerte også nettet som en praksisarena for undervisning.

I sum bidrar alle disse oppleggene til å skape et variert fokus på praksisrelevant undervisning. Kanskje skyldes suksessen at praksis har blitt belyst og analysert på så mange ulike måter. Et mangfold av lærere har bidratt her (Liv Anne, Heidi, Rolf, Olav og Mona). Samlet sett er det satt av ganske mye undervisningstid til praksisrefleksjon både før og etter praksisperioden.

Pedagogisk bruk av IKT

Når det gjelder bruk av IKT dette første studieåret, har læringsplattformen Canvas blitt brukt til å legge ut relevant informasjon til studentene. IKT-verktøy har blitt brukt i tilretteleggingen av åpen deling av studentarbeid (for eksempel via grupperom i Canvas). Studenter har lagt hjemmeoppgaver og ulike innleveringsoppgaver i basisgrupperom som har vært synlig for alle i gruppen. Slik har det vært enkelt for alle å lese hverandres arbeid som en del av en forberedelse til samlingen. I forbindelse med gruppearbeid på campus har studentene også skrevet referat som er blitt delt med andre (med Google dokumenter). Etter hver samling, har også et digitalt evalueringsskjema blitt brukt til å la studentene få gi tilbakemeldinger på hvordan de opplevde samlingen. I forbindelse med midtveisprøven ved slutten av første studieår, valgte dessuten fjernstudentene å lage undervisningsvideoer om pedagogiske tema. I den grafiske fremstillingen nedenfor vises en oversikt over studenters opplevelse av om digitale verktøy har involvert dem i undervisningen.

Omtrent halvparten (53%) av studentene mener at digitale verktøy har blitt tatt i bruk på en måte som har gjort at de blir involvert i undervisningen. Omtrent 4 av 10 studenter (37%) mener dette bare har skjedd i middels grad, mens 1 av 10 studenter (10%) mener det har skjedd i liten grad. Det viser et tydelig potensiale for å bruke digitale verktøy på en mer studentaktiv måte. Studenter har for eksempel etterlyst videoopptak av forelesninger, og veldig få av foreleserne har brukt digitale verktøy for å involvere hele gruppen i et auditorium (bortsett fra et eksempel på bruk av Kahoot og ordsky). Når man inviterer eksterne forelesere, har man som programkoordinator mindre kontroll over i hvilke grad de ønsker å bruke digitale verktøy. Pedagogisk bruk av IKT har heller ikke vært et eksplisitt tema i første studieår.

Sammenlignet med de andre toppinstitusjonene får allikevel HiØ høyest skåre sammen med NTNU på spørsmålet om pedagogisk bruk av IKT.

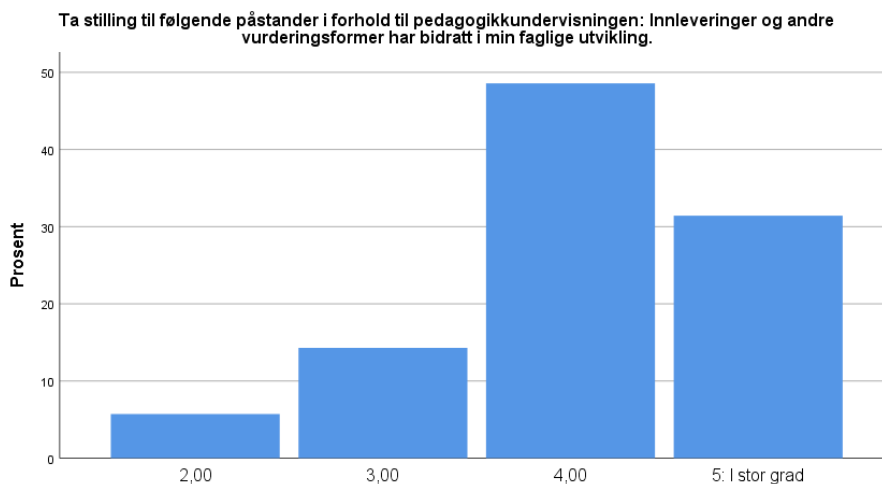
	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen	3,5	3,0	3,5	3,1	3,0

HiØ og NTNU ligger ca. 0,5 poeng foran de andre institusjonene, men denne dimensjonen ved undervisningskvaliteten kan fortsatt bli bedre, og i det andre studieåret vil det derfor bli mer fokus på pedagogisk bruk av IKT. Dette skjer blant annet ved at studentene vil jobbe videre med utviklingen av en kollektiv digital læringsressurs i pedagogikk. Man bør dessuten merke seg at alle fjernstudentene lagde undervisningsvideoer uten å få noe konkret opplæring i det. Alle klarte dette og fant ut av hvordan man kunne gjøre dette med hjelp av ulike digitale verktøy. Dette illustrerer at den tekniske terskelen for å bruke digitale verktøy er blitt langt mindre for studenter i dag enn tidligere. Mange har i dag erfaring med å lage videoer i fritidssammenheng, og diskusjonen i lærerutdanningen trenger å handle om den pedagogiske bruken av slike ressurser heller enn at man fokuserer på den tekniske opplæringen i ulike programvare.

Å gi og få tilbakemeldinger

Vurdering for læring

De siste årene har det vært mye fokus på vurdering for læring i skolen. I studiet har det likeledes vært vektlagt at studentene skal få tilbakemeldinger som bidrar til å styrke deres faglige utvikling. Pedagogikkundervisningen har for eksempel vært organisert rundt innleveringen av to større arbeidskrav som de fleste studenter har gjort i gruppe (observasjonsoppgave i praksis og en midtveispørve i pedagogikk). Her har det vært lagt opp til at studenter skulle dele arbeidene sine og få tilbakemeldinger både fra medstudenter og lærere. Den grafiske oversikten nedenfor viser at et klart flertall av studenter opplever at vurderingsformene har bidratt til faglig utvikling.

Så mange som 4 av 5 (80%) studenter opplever at innleveringer og andre vurderingsformer har bidratt til deres faglige utvikling. Kun 1 av 7 (14%) mener dette har skjedd i middels grad, mens 6% mener dette i liten grad har forekommet. Sammenliknet med toppinstitusjonene ligger vi øverst i forhold til vurderingsformenes innvirkning på den faglige utvikling:

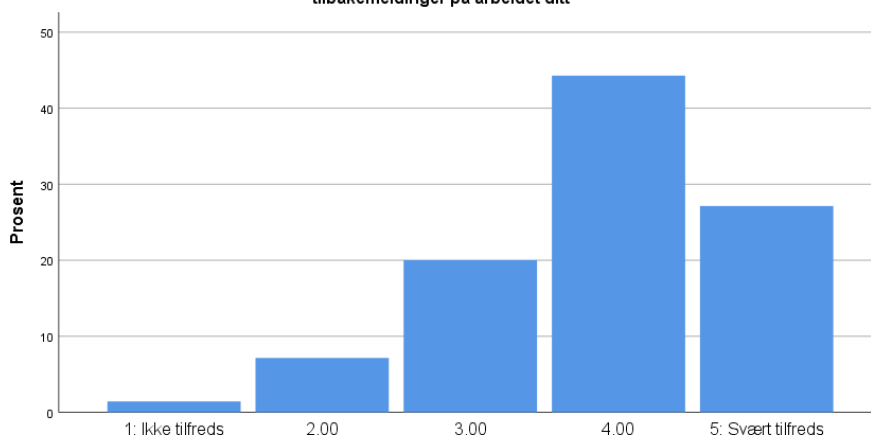
	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Innleveringer og andre vurderingsformer har bidratt i min faglige utvikling * ¹	4,1	3,8	3,7	3,9	3,7

Alle toppinstitusjonene i Studiebarometeret får gode evalueringer på vurderingsformer, likevel ligger altså HiØ fra 0,2-0,4 over. En årsak ser ut til å være at studentene har opplevd å få gode tilbakemeldinger både fra medstudenter og pedagogikk lærerne gjennom de ulike arbeidskrav og vurderingsordninger det er blitt tilrettelagt for.

Tilbakemeldinger fra lærere

Gjennom studieåret har pedagogikk lærerne gitt både muntlig og skriftlige tilbakemeldinger på de ulike oppgaver som er blitt levert inn. I den grafiske oversikten nedenfor vises hvordan studentene er tilfreds med lærernes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på studentarbeid.

Hvor tilfreds er du med pedagogikkundervisningen, når det gjelder: De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt

7 av 10 (71%) er tilfreds med de faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger. 2 av 10 (20%) er middels fornøyd med disse tilbakemeldingene, mens 1 av 10 er ikke fornøyd (9%). Sammenlignet med toppinstitusjonene, vurderes også nivået på veiledningen fra lærerne ved HiØ også høyere.

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	3,9	3,8	3,6	3,0	3,3

HiØ (3,9) og OsloMet (3,8) skiller seg her ut i positiv retning. Tilbakemeldinger fra lærerne er primært gitt av Olav Kolstad og Rolf K. Baltzersen ved innlevering av arbeidskrav (observasjonsoppgave og midtveisprøve) og ved ulike studentaktive opplegg på høgskolen. Studentene har fått både muntlig og skriftlig tilbakemeldinger (for eksempel på observasjonsoppgaven og midtveisprøven). Mona

¹ Studiebarometerspørsmålet er noe forskjellig: Vurderingsformer: Eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt har bidratt til din faglige utvikling.

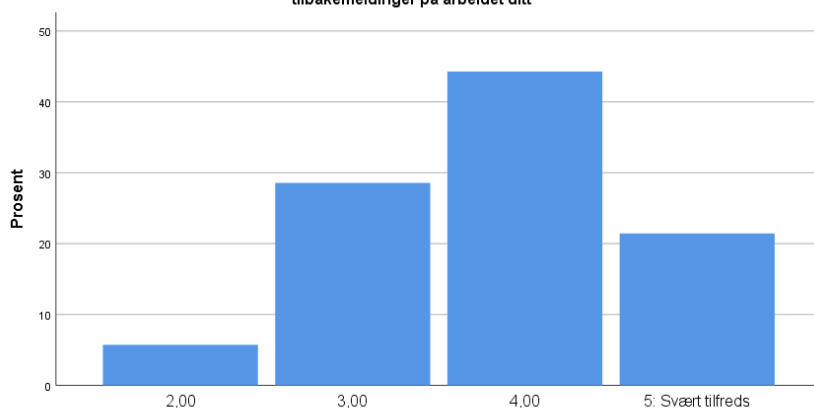

Nordgren også vært involvert i dette arbeidet. I tillegg har Liv Anne Fossbråten og Heidi Haakestad bidratt med å konstruktive muntlige tilbakemeldinger i forhold til mer praksisorienterte spørsmål. I noen grad er også de skriftlige tilbakemeldingene fra pedagogikk lærerne blitt synliggjort fordi de er blitt lagt ut i grupperom der også andre studenter kan lese de kommentarene de selv gir (observasjonsoppgaven).

Til tross for en stor mengde studenter har vi klart å gi relativt hyppige tilbakemeldinger til studentene. En viktig tidsbesparelse er at studentene gjør de fleste av innleveringsoppgavene i grupper på 2 til 3 studenter. Den høye skåren antyder allikevel at en slik organisering ikke ser ut til å ha svekket læringsverdien av de tilbakemeldingene man får av læreren. Studentenes opplevelse av kvalitet på tilbakemeldingene blir ikke vesentlig forringet av arbeid i mindre grupper sammenlignet med individuelt arbeid.

Hverandrevurdering

Hvor tilfreds er du med pedagogikkundervisningen, når det gjelder: Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt

2 av 3 studenter (66%) opplever at de har fått konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet sitt fra medstudenter. 3 av 10 (29%) er tilfreds med disse tilbakemeldingene i middels grad, mens kun 6% er ikke tilfreds med dette. Sammenlignet med toppinstitusjonene, ligger HiØ godt foran på dimensjonen hverandrevurdering:

	HiØ	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	3,8	3,6	3,1	3,2	3,4

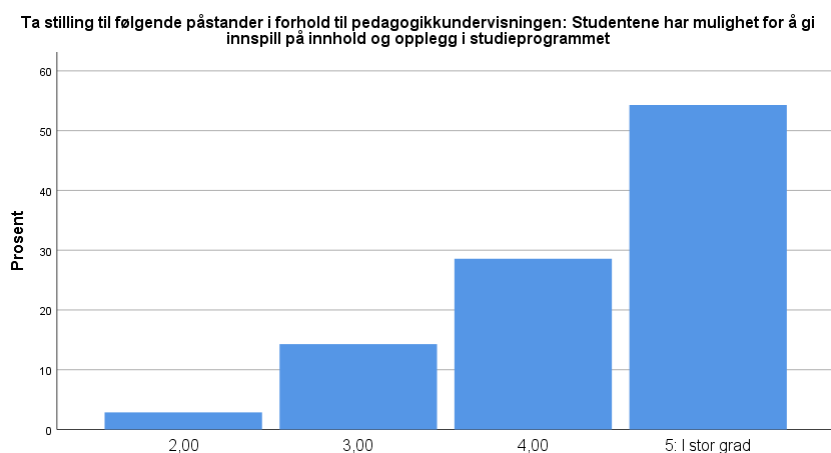
HiØ (3,8) ligger klart foran de andre institusjonene i forhold til kvalitet på hverandrevurderingen (3,1, 3,2 og 3,6). Dette tyder på et godt læringsutbytte av dette sammenlignet med andre institusjoner. En forklaring på at dette har fungert så bra i studiet kan ha vært at studentene både har fått muligheten til å gi hverandre uformelle og formelle tilbakemeldinger. Gjennom ulike typer prosjektarbeid i mindre grupper og basisgruppediskusjoner har studentene gitt hverandre uformelle tilbakemeldinger på samlingene.

Gjennom gruppeoppgaver vil studentene som samarbeider kunne gi hverandre mange konstruktive tilbakemeldinger. I tillegg har det vært lagt opp til at studentene skulle dele arbeid med andre

studenter både underveis og etter at de var ferdig med oppgavene. Oppgavene er for eksempel blitt lagt ut i grupperom der også andre medstudenter har tilgang. Det har også vært organisert formelle tilbakemeldinger der studentene skulle gi forberedt respons på medstudenters arbeid. Dette ble gjort i forbindelse med presentasjon av observasjonsoppgaven (arbeidskrav). Når studentene presenterte fagdidaktikkoppgaven for hverandre, var det lagt opp til at de skulle diskutere oppgaven mer uformelt i mindre grupper. Studentene ga også hverandre tilbakemeldinger på undervisningsopplegg de gjennomførte på sjettede samling. Disse ble gitt frivillig både muntlig og digitalt via et skjema der man skulle skrive inn to ting man likte og komme med et forslag til forbedring («Two stars and a wish»). I tillegg har studentene gitt hverandre tilbakemeldinger i forhold til gruppearbeid knyttet til opplevelser fra praksis.

En annen mulig forklaring på at kvaliteten på tilbakemeldingene blir opplevd som god er at over halvparten av studentene allerede har arbeidserfaring som lærere. Det er derfor et stort potensiale i å legge til rette for at studenter kan lære av hverandre gjennom egne erfaringer. I gruppearbeid vil studenter uten erfaring også kunne lære av dem som har erfaring.

Studentmedvirkning

5 av 6 studenter oppgir at de har hatt mulighet til å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet, mens 1 av 6 mener dette har skjedd i middels grad. Sammenliknet med toppinstitusjonene i Studiebarometeret ligger HiØ langt over på studentmedvirkning.

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet	4,3	3,3	3,2	2,7	3,0

Det er overraskende at HiØ ligger så mye som 1 poeng over de toppinstitusjonene i forhold til studentmedvirkning. Flere faktorer har sannsynligvis hatt betydning.

For det første har koordinatorene (Kolstad og Baltzersen) forsøkt å være åpne og positive til forslag til forbedringer som studenter har nevnt muntlig i plenum på samlingene. De har prøvd å skape en kultur som verdsetter kritikk fra studentene.

For det andre har studentene hatt muligheten til å svare på et evalueringsskjema underveis som er blitt sendt ut (Google skjema). Selv om ikke så mange studenter har svart på skjemaet (20-30 prosent), har koordinatorene fått inn viktig informasjon som har gjort det mulig å justere opplegget underveis. Her har studentene også skrevet inn forslag til forbedring. Dette har gjort det mulig å ta problemer tidlig før de blir for store. Disse digitale tilbakemeldingene effektiviserer også tilbakemeldingssystemet og forenkler muligheten for jevnlig evaluering av undervisningen.

For det tredje fikk studentene selv velge tema for en halv dag med undervisning. Dette ble avgjort ved at studentene måtte først diskutere i grupper hva de mente var viktige pedagogiske tema. Alle forslagene ble deretter sendt inn, deretter lagde man en ordsky som dannet utgangspunkt for valg av tema. Prosessen var ment å styrke bevisstgjøringen om hva som er viktige pedagogiske tema. I tillegg ga den pedagogisklærerne innsyn i hva studentene var opptatt av.

Studentene har også fått bestemme hvilke pedagogiske tema som de ønsker å jobbe med i oppgaver de har gjort. Dette gjelder både observasjonsoppgaven og midtveispøven. På siste samling første studieår hadde studentene et opplegg der de underviste hverandre. Da fikk de selv bestemme hvilke pedagogiske tema de ønsker å undervise i og hvordan de skulle gjøre dette med bruk av studentaktive arbeidsformer. Dette gjaldt også fjernstudentene som fikk bestemme hva slags undervisningsvideo de ville lage og hvordan de skulle gjennomføre den nettbaserte samlingen.

Studieadministrasjon

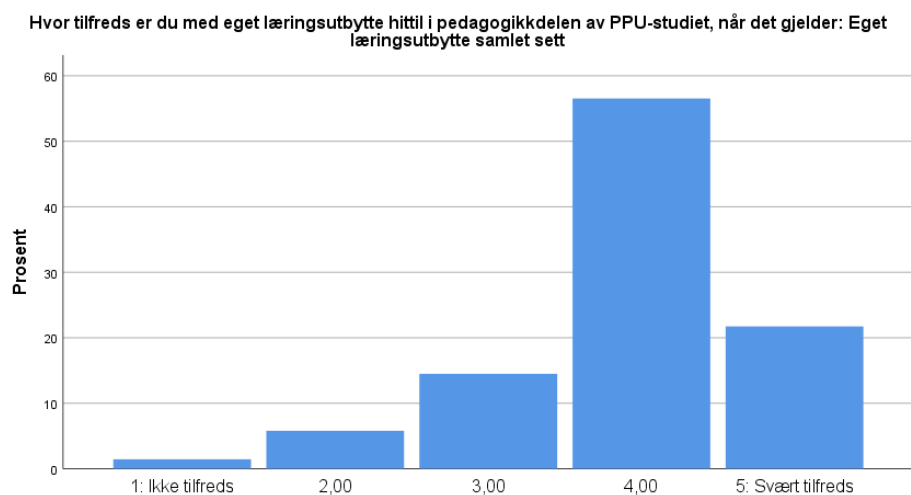
HiØ får også gode tilbakemeldinger på den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet.

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)	3,4	2,8	3,2	3,1	2,8

HiØ får 3,4 i gjennomsnittskåre, mens de andre institusjonene får 2,8, 3,1 og 3,2. Canvas har blitt brukt som læringsplattform, og det har fungert bra. Semesterplaner har blitt utarbeidet med Google dokumenter noe som åpner opp for enkel webpublisering og samskriving. Koordinatorene Olav Kolstad og Rolf K. Baltzersen har delt ansvaret for administrativ tilrettelegging sammen med Anne Marit Brække, og studieleder Alf Rolin som har bidratt med verdifull veiledning og informasjon til studentene.

Opplevd læringsutbytte av pedagogikkundervisningen

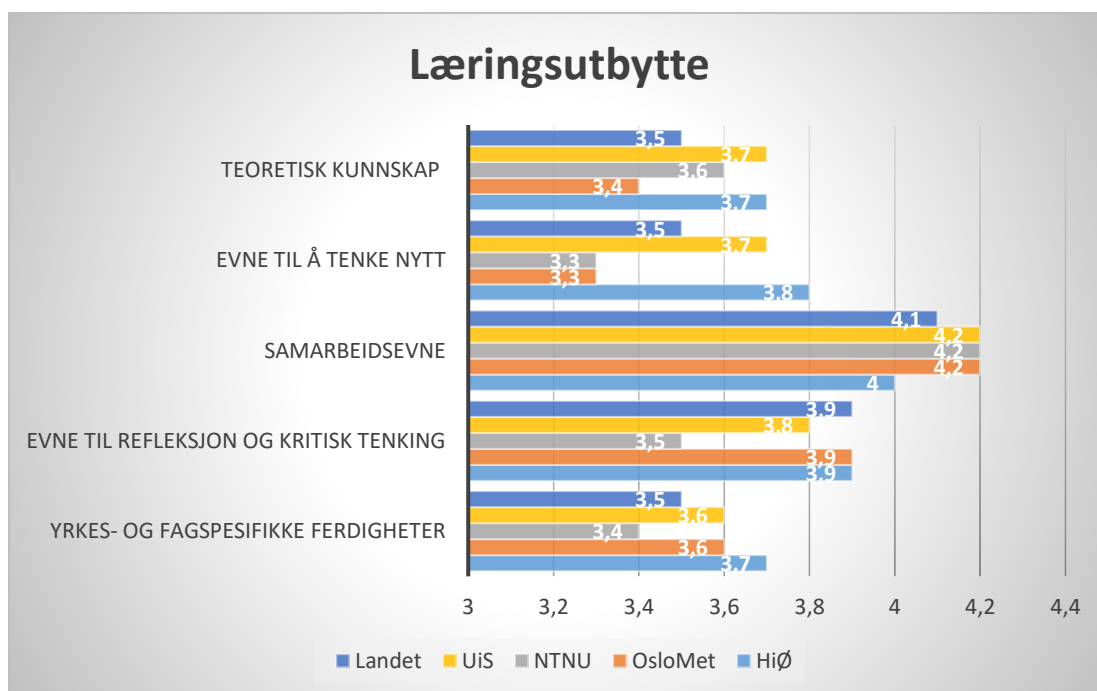
Et klart flertall av studentene opplever at de har hatt et høyt læringsutbytte av pedagogikkdelen av PPU-studiet det første studieåret.

8 av 10 studenter (78%) oppgir at de har hatt et høyt læringsutbytte av det første studieåret. 1 av 7 (15%) oppgir at de har hatt et middels læringsutbytte, mens 7% oppgir at de har hatt et lavt læringsutbytte. Nedenfor vises en samlet oversikt over det opplevde læringsutbytte av pedagogikkundervisningen ved HiØ sammenlignet med toppinstitusjonene i Studiebarometeret.

	HiØ (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Eget læringsutbytte i pedagogikkundervisningen ²					
Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter	3,7	3,6	3,4	3,6	3,5
Evne til refleksjon og kritisk tenking	3,9	3,9	3,5	3,8	3,9
Samarbeidsevne	4,0	4,2	4,2	4,2	4,1
Evne til å tenke nytt	3,8	3,3	3,3	3,7	3,5
Pedagogisk faginnhold * (Teoretisk kunnskap)	3,7	3,4	3,6	3,7	3,5
Jeg får kompetanse som er viktig i arbeidslivet	4,0	3,9	3,9	4,1	3,9

² Sammenliknes med en standard som er rettet inn mot fag/fagdidaktikk, praksis og pedagogikk.

Sammenlignet med toppinstitusjonene, så kommer HiØ her relativt likt ut i forhold til opplevd læringsutbytte. Sammenligningsgrunnlaget her er «tøffere» siden studentene i toppinstitusjonene her vurderer læringsutbytte ut fra en kombinasjon av pedagogikk, fag/fagdidaktikk og praksis i studieprogrammet. Studiebarometeret viser for eksempel at spørsmål om faglige utfordringer i praksisopplæringen gir en meget høy skåre på utbytte. Interessant er det derfor at HiØ ligger litt over studentenes opplevde læringsutbytte av *yrkes- og fagspesifikke ferdigheter* i forhold til toppinstitusjonene (HiØ 3,7 vs OsloMet: 3,6 NTNU: 3,4 og Stav: 3,6). Den høye HiØ-skåren dokumenterer at det også er mulig å gjøre pedagogikkundervisning på campus praksisrelevant. En sannsynlig forklaring på at HiØ kommer best ut, er at man systematisk har modellert variasjon i undervisningsformer og skapt en praksisrelevant undervisningen på høgskolen. Tallene tyder på at HiØ har lyktes i forsøket på å gjøre campus om til en praksisarena.

En innvending vil være at dette vil svekke den teoretiske undervisningen. Dette ser ikke ut til å ha skjedd da det teoretiske læringsutbytte på pedagogisk faginnhold også er høyest for HiØ og Univ. i Stavanger (3,7 poeng). Dette viser at det er mulig å kombinere praksisrelevant undervisning med faglig teoretisk undervisning uten at disse dimensjonene kommer i konflikt med hverandre.

HiØ kommer også best ut på utvikling av endringskompetanse eller «evne til å tenke nytt» (3,8). Vi ligger litt foran Universitet i Stavanger (3,7), men med en stor differanse til de to andre institusjonene (3,3) Dette viser at den campusbaserte undervisningen har gitt studenten en økt opplevelse av endringskompetanse. Dette er da også en del av målsetningen i studieplanen på PPU. Dette er en viktig indikator for HiØ da mange av studentene har hatt egenpraksis på den skolen de jobber. Da vil det kunne være en fare for at man faller inn i samme undervisningsmønster som tidligere.

3. Konklusjon

- Resultatene viser at pedagogikkundervisningen på PPU-HiØ befinner seg helt i toppen på undervisningskvalitet sammenlignet med andre ledende lærerutdanningsinstitusjoner. På flere av kvalitetsdimensjonene ligger vi også godt foran toppinstitusjonene fra Studiebarometeret (for eksempel praksisrelevant undervisning, tilbakemeldingskultur, faglig engasjement hos lærere og studentmedvirkning).
- Resultantene dokumenterer at det er mulig å få til undervisning av høy kvalitet selv i grupper med ca. 100 studenter. Man trenger ikke ha faste klassegrupper for å få til god undervisning. Ved å bruke forelesninger som en viktig del av undervisningstilbudet, har vi også hatt ressurser til å organisere studentene i flere ulike gruppestørrelser (alt fra arbeidsgrupper på 2-3 studenter, basisgrupper på 6-8 studenter, klassegrupper og forelesningsgrupper). På denne måten har vi klart å skape variasjon i gruppesammensetning, og vi har forsøkt å tilpasse gruppestørrelsen til formålet med de ulike pedagogiske aktivitetene. Vi mener selv at denne organiseringen er både god og kostnadseffektiv.
- Resultatene viser at studentaktivitet ikke i seg selv er et tegn på undervisningskvalitet, men mer om den pedagogiske grunntenkningen som ligger bak aktiviteten. Dette ser vi dokumentert ved at HiØ ligger noe under toppinstitusjonene i Studiebarometeret på studentaktivitet, men langt foran på spørsmål om hvordan studentene opplever konkrete kvalitetsdimensjoner som praksisrelevant undervisning, studentmedvirkning, studiemotivasjon og tilbakemeldingskultur. Dette tyder på at studentene opplever økt undervisningskvalitet når den pedagogiske grunnideen gjenspeiler seg i aktiviteten. De fleste læringsaktiviteter ved studiet har vært tydelig forankret i en pedagogisk metodikk og dokumentert forskning rundt hva som fremmer god læring. Vi har for eksempel vektlagt at studenter skal bearbeide egne oppgaver i flere runder (jmf. vurdering for læring), lagt opp til kafedialoger (referanser), hatt fokus på samspillsprosesser og kroppsspråk på dramarommet, og latt studentene lære ved selv å undervise hverandre på campus (se for eksempel Baltzersen 2017, Duran og Topping 2017).
- Selv om det er sterke institusjonaliserte forventninger til hvordan campusbasert lærerutdanning bør drives, finnes det et stort handlingsrom i forhold til alternativ utforming av opplegg. Resultatene fra denne studieevalueringen antyder at man ikke trenger å se på praksis og teori som en motsetning og at campusbasert undervisningen potensielt kan utformes med en kombinasjon av disse elementene.
- Alle toppinstitusjonene fra Studiebarometeret skårer bra på læringsutbytte, men HiØ skiller seg allikevel ut på ved at de ligger i toppen på alle områder. De ligger øverst på «evnen til å tenke nytt» og tilegnelse av «yrkes- og fagspesifikke ferdigheter». Dette er interessant med tanke på at læringsutbyttet av det pedagogiske faginnholdet også er høyt. Dette viser at det er mulig å tilrettelegge for teoribasert undervisning i kombinasjon med praksisbaserte undervisningsformer på campus.
- Det bør altså satses på å øke mengden oppgaver som blir gjort i mindre grupper (2-3 studenter). Denne første studieåret har i stor grad vært bygd opp rundt strukturerte gruppearbeidsprosesser, og det ser ut til å ha en positiv effekt på læringsutbytte. I tillegg er det ressursbesparende å organisere studentene på denne måten.

- Dersom man skal fornye den pedagogiske praksisen på campus, blir det viktig å slippe tak på idéen om at man må gå gjennom alt på pensum for å forberede studentene best mulig til eksamen. Med fokus på dybdelæring i Fagfornyelsen bør man heller bevege seg mot å lage differensierte opplegg der studentene i større grad kan få velge fordypningsområder i undervisningen. Man bør forsøke å unngå for mye undervisning der man leverer samme «innholdspakke» til alle studentene.
- Studiet har vært bygd opp rundt en evalueringskultur der studenter har hatt muligheten til å gi digitale tilbakemeldinger etter hver samling. Denne jevnlige evalueringen av undervisningen styrker ikke bare studentmedvirkningen, men er med på å bevisstgjøre koordinatorene om ulike sterke og svake sider ved opplegg som blir gjennomført. Annen forskning viser også til betydningen av at lærere jevnlig evaluerer sin undervisning på en systematisk måte (Hattie 2008, Jensen 2015). Forskning viser også til at medvirkning kan ha en positiv innvirkning på studiemotivasjon noe vår studieevaluering også tyder på (Skaalvik og Skaalvik, 2018).
- Vi har klart å etablere en åpen tilbakemeldingskultur der studenter og lærere gir hverandre varierte tilbakemeldinger. Bruk av arbeidskrav har her vært en viktig pådriver for å få disse prosessene til å fungere bra. Brukt på riktig måte som en ekstern motivasjonsfaktor kan de bidra til mye læring fordi de bidrar til jevn og variert jobbing. Samtidig er terskelen for å få bestått er lavere, og man skaper et fokus på å gjøre arbeidet, ikke å gjøre arbeidet perfekt. Dermed kan man fjerne noe av karakterpresset og samtidig etablere gode studievaner. Dette er også viktig med tanke på hvor mye forskning som viser at det er vurdering som styrer studieatferden. I forhold til vurdering for læring har det fungert bra å tilrettelegge for at studentinnleveringer av oppgaver blir bearbeidet videre på ulike måter etter at de er blitt godkjent.
- Ut fra en helhetlig vurdering av studieevaluering vil vi her konkludere med at studentene rapporterer høyere tilfredshet med undervisningskvaliteten ved HiØ sammenliknet med toppinstitusjonene i Studiebarometeret. Vi ligger godt foran på tilbakemeldinger, faglig formidling, praksisrelevant undervisning, studentmedvirkning og studiemotivasjon.

4. Kilder

- Baltzersen, R. K. (2017) *Collective Knowledge Advancement as a Pedagogical Practice in Teacher Education : An Explorative Case Study of Student Group Work with Wiki Assignments in the Interplay between an Offline and a Global Online Setting*. Series of dissertations submitted to the Faculty of Education, University of Oslo, No. 276. Oslo: University of Oslo, Faculty of Educational Studies, Department of Teacher Education and School Research.
<https://www.duo.uio.no/handle/10852/59802>
- Duran, David & Keith Topping (2017). *Learning by teaching. Evidence-based Strategies to Enhance Learning in the Classroom*. London: Routledge
<https://www.taylorfrancis.com/books/9781315649047>
- Hattie, J. (2008). *Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge.
- Jensen, Roald og Camilla Hauren Leirvik (2015). *Elevsamtalen, læringsdialog og vurdering*. Oslo: Gyldendal.
- Skaalvik, Einar M. og Skaalvik, Sidsel (2018). *Skolen som læringsarena: selvoppfatning, motivasjon og læring*. Oslo: Universitetsforlaget.

5. Vedlegg

Valg av benchmark

I denne studieevalueringen ønsket vi å sammenligne oss med andre lærerutdanningsinstitusjoner for å finne ut av hvor vi ligger i arbeidet med å tilby en lærerutdanning på høyt faglig nivå. En styrke med å bruke den nasjonale studieevalueringen er at den omfatter alle lærerutdanningsinstitusjonene. Fordi PPU-studiene ikke inngår i Studiebarometeret, må man derfor velge noen andre lærerutdanningsprogram å sammenlikne seg med. I forhold til andre lærerutdanningsprogram ble både lektorutdanningen og MaGLU 5-10 vurdert. Valget falt på MaGLU 5-10 primært fordi det var mange institusjoner her som hadde studentgrupper av tilsvarende størrelse som i denne studieevalueringen (100-200 studenter). På samme måte som MaGLU 5-10 retter PPU seg også inn mot ungdomsskolen. Lektorutdanningen ble vurdert som sammenligningsinstitusjon, men her varierte størrelsen på gruppen fra veldig store (Flere hundre studenter) til veldig små. Det var derfor ikke så mange som organiserte undervisningen i grupper rundt 100. Dessuten har GLU 5-10 også en vesentlig andel med felles pedagogikkundervisning i sitt lærerutdanningsprogram.

De siste årene er det dessuten gjort noen forbedringer av spørreskjemaet i Studiebarometeret. En rekke av spørsmålene som nå er tatt kan ansees for å være gode i forhold til å belyse sentrale aspekter ved læringsutbytte og undervisningskvalitet også i lærerutdanningen. For å unngå at spørreskjemaet ble for omfattende, har derfor bare noen få spørsmål blitt valgt ut.

Merk også at å sammenligne resultatene i denne studieevalueringen i Studiebarometeret ikke blir helt likt. Evalueringen i Studiebarometeret er bredere enn bare å være en evaluering av pedagogikkundervisningen av campus:

- På spørsmål om læringsutbytte i Studiebarometeret gjelder vurderingen hele programmet (samlet vurdering av pedagogikk, fag/fagdidaktikk og praksis).
- Evaluering av undervisningskvaliteten i Studiebarometeret omfatter undervisning på campus i både pedagogikk og fagdidaktikk.

Videre har det vært ønskelig å sammenlikne HiØ med de tre institusjonene som gjør det best i Studiebarometeret. To utvalgsriterier har blitt brukt:

1. Utdanningsprogrammet må omfatte en stor gruppe med studenter (70-200 studenter) som har unike utfordringer knyttet til storskaladrift. Det er et poeng å sammenlikne seg med institusjoner som møter de omtrent tilsvarende organisatoriske utfordringer i forhold til å møte en gruppe som går langt utover vanlig klassestørrelse. Det har derfor ikke vært relevant å sammenlikne seg med små utdanninginstitusjoner som kun tilbyr undervisning til en klasse med studenter. En annen utfordring her har vært at svarprosenten hos mange institusjoner er relativt lav. Dette bidrar også til å skape mer usikkerhet rundt resultatene.

I vurderingen av institusjoner var det viktig at institusjonene forholder seg til relativt store grupper med studenter som gjør en stordriftundervisning mulig. Det måtte være minimum 60-70 studenter på kullet for at det skal være sammenliknbart med den type stordriftundervisning som vi har drevet. Dette betyr allikevel ikke at institusjonene har organisert undervisningen i storskaladrift med felles forelesninger på samme måte (OsloMet har for eksempel organisert undervisningen i mindre klassegrupper).

2. Som benchmark på generell kvalitet ble de tre institusjonene som fikk best skåre på samlet trivsel i studieprogrammet valgt ut som «toppinstitusjonene» i sammenlikningen. Toppinstitusjonene ble valgt ut forhold de skårer best på det generelle spørsmålet «Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på». Dette spørsmålet omfatter all sider ved utdanningen og kan kanskje sies å være noe mindre faglig rettet. Det ble vurdert å bruke spørsmål om læringsutbytte, men det er ikke laget et slikt generelt spørsmål i Studiebarometeret.

Nedenfor vises en oversikt over de 5-10 utdanninger som ble vurdert.

Institusjon	Antall respondenter	Svarprosent (ca. antall studenter totalt)	Trivselskåre (poengskåre) Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på
Master, OsloMet - storbyuniversitetet, Oslo. Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10.	65	36,7% (ca. 180 studenter)	3,8
Master, NTNU Trondheim Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn- masterstudium (5-årig)	60	35,5% (ca.170 studenter)	4,0
Grunnskolelærerutdanning for trinn 5 - 10, femårig masterprogram Master, Universitetet i Stavanger, Stavanger	41	60,3% (ca. 70 studenter)	3,8
Institusjoner med lav tilfredshetskåre			
Grunnskolelærerutdanning 5.-10. trinn, Master, Høgskulen på Vestlandet, Bergen	70	47% (ca.150 studenter)	3,5
Grunnskolelærerutdanning for 5.-10. trinn – master. Master, UiT Norges arktiske universitet, Tromsø.	79	72,5% (ca.110 studenter)	3,7
Grunnskolelærerutdanning for trinn 5-10, 5- årig masterprogram Master, Universitetet i Agder, Kristiansand	39	42,4% (ca. 100 studenter totalt)	3,7
Master, Høgskolen i Østfold, Halden	50	83,3% (ca.60 studenter)	3,6
(5-10) Master, Høgskolen i Innlandet, Hamar	32	59,3% (Ca.50 studenter)	4,0 (Har for få studenter)
Universitetet i Sør-Øst Norge(delt inn evalueringen i ulike campus)			Har for få studenter

Utvalget av «toppinstitusjoner» er valgt på basis de tre beste 5-10 MaGLU-utdanningene som skårer høyt på en generell trivelskåre på studiebarometeret. (trivsel omfatter både faglige, administrative og sosiale sider ved studiet). Vi sammenlikner så våre tall med de 3 andre 5-10 utdanningene som har

best studietilfredshetspoengsum. De følgende tre institusjoner som er best på studentilfredshet vises i oversikten nedenfor. Her står også skåren som vi fikk på tilfredshet med

	HiØ * (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
*Jeg er, alt i alt, tilfreds med pedagogikkundervisningen i studieprogrammet jeg går på (HiØ). Studiebarometeret: Jeg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet jeg går på.	3,9	3,8	4,0	3,8	3,7

HiØ har omtrent samme tilfredsskåre som de andre institusjonene selv om denne retter seg inn mot pedagogikkundervisningen.

En del av toppinstitusjonene (NTNU og OsloMet har en lav svarprosent, men ble allikevel inkludert. Det er imidlertid en svakhet at svarprosenten både for NTNU og OsloMet er lav. Dette skaper noe usikkerhet rundt representativiteten i svarene. Det er allikevel henholdsvis 60 og 65 respondenter som har svart. Selv om det er store grupper med kull på ca. 200 studenter, så betyr dette allikevel ikke at undervisningen er organisert i større forelesninger. Ved OsloMet er for eksempel undervisningen organisert i mindre klassegrupper som er faste gjennom studieåret. Når det gjelder NTNU og Stavanger, har vi ikke forsøkt å skaffe informasjon i forhold til de om de organiserer all pedagogikkundervisningen i mindre klassegrupper eller om de også underviser alle studentene samtidig i form av forelesninger.

Resultater fra studieevalueringene sammenlignet med toppinstitusjonene

Spørreundersøkelsen ble iverksatt 24.april 2019 og avsluttet 7.mai 2019. Vi fikk inn 71 svar ut fra en total gruppe på 93 studenter. Dette gir en svarprosent på 76.

Fotnote: Skalaene varierer noe (1: I liten grad til 5: I stor grad og 1: Ikke enig til 5: Helt enig)

	HiØ * (78%)	OsloMet (37%)	NTNU (36%)	Univ. I Stavanger. (60%)	Nasjonalt (Snitt grunnskolelærer)
Eget læringsutbytte i pedagogikkundervisningen ³					
Yrkes- og fagspesifikke ferdigheter	3,7	3,6	3,4	3,6	3,5
Evne til refleksjon og kritisk tenking	3,9	3,9	3,5	3,8	3,9
Samarbeidsevne	4,0	4,2	4,2	4,2	4,1
Evne til å tenke nytt	3,8	3,3	3,3	3,7	3,5
Pedagogisk faginnhold * (Teoretisk kunnskap)	3,7	3,4	3,6	3,7	3,5
Jeg får kompetanse som er viktig i arbeidslivet	4,0	3,9	3,9	4,1	3,9
Eget læringsutbytte samlet sett	3,9				

³ Sammenlignes med en standard som er rettet inn mot fag, praksis og pedagogikk.

Undervisningskvalitet					
<u>Formidlingsengasjement:</u> <i>De faglig ansatte gjør undervisningen engasjerende</i>	3,8	3,2	3,5	3,4	3,2
<u>Studentaktivitet:</u> <i>Undervisningen er lagt opp til at studentene skal delta aktivt</i>	3,8	3,9	4,0	3,4	3,5
<u>Pedagogisk bruk av IKT:</u> <i>Digitale verktøy brukes på en slik måte at jeg blir aktivt involvert i undervisningen</i>	3,5	3,0	3,5	3,1	3,0
<u>Motivasjon:</u> Pedagogikkundervisningen bidrar til din motivasjon for studieinnsats.* <i>(Studieprogrammet bidrar til din motivasjon for studieinnsats)</i>	3,7	3,1	3,1	3,1	3,1
<u>Vurderingsformer og faglig utvikling</u> <i>Innleveringer og andre vurderingsformer har bidratt i min faglige utvikling *4</i> (Vurderingsformer: eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt har bidratt til din faglige utvikling)	4,1	3,8	3,7	3,9	3,7
<u>Praksisrelevant undervisning</u> <i>Hvordan erfaring fra praksis brukes som grunnlag for diskusjon/refleksjon i undervisningen</i>	4,0	3,6	3,2	3,4	3,4
<u>Lærerveiledning</u> De faglig ansattes evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	3,9	3,8	3,6	3,0	3,3
<u>Hverandrevurdering</u> Medstudenters evne til å gi konstruktive tilbakemeldinger på arbeidet ditt	3,8	3,6	3,1	3,2	3,4
<u>Studentmedvirkning:</u> <i>Studentene har mulighet for å gi innspill på innhold og opplegg i studieprogrammet</i>	4,3	3,3	3,2	2,7	3,0
Faglige krav i pedagogikkundervisningen					
<i>Jeg møter godt forberedt til undervisningen</i>	3,3	2,9	3,0	3,3	3,2
<i>Jeg opplever at de faglig ansatte stiller klare forventninger til meg som student</i>	3,6	3,4	4,0	3,4	3,4

⁴ Studiebarometerspørsmålet er noe forskjellig: Vurderingsformer: Eksamener, innleveringer og andre vurderingsformer hittil i studieprogrammet ditt har bidratt til din faglige utvikling.

<i>De faglig ansatte har høye faglige ambisjoner på vegne av meg som student (Tro på studentene)</i>	3,8	3,6	3,8	3,5	3,5
Studieadministrasjon					
Den administrative tilretteleggingen av studieprogrammet (timeplan, studieplan, etc.)	3,4	2,8	3,2	3,1	2,8

* Noen av spørsmålene i denne studieevalueringen var formulert noe annerledes enn i studiebarometeret

Andre spørsmål fra studieevalueringen ved HiØ	Snittskåre
Forelesningene i pedagogikk	3,6
Gruppearbeidet i pedagogikk	3,7
Praksis	4,3